

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-399/11

**Stefano Melloni
proti
Ministerio Fiscal**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Tribunal Constitucional (Španija))

„Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Evropski nalog za prijetje — Postopki predaje med državami članicami — Odločbe, izdane na podlagi sojenja, na katerem zadevna oseba ni bila osebno navzoča — Izvršitev kazni, izrečene v odsotnosti — Možnost preizkusa sodbe“

Povzetek – Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 26. februarja 2013

1. *Akti institucij — Časovna veljavnost — Procesna pravila — Uporaba v sporih, ki potekajo, ko ta začnejo veljati — Člen 4a Okvirnega sklepa 2002/584 — Uporaba za priznavanje in izvršitev odločb, izdanih v okviru postopka predaje, ki poteka, ko je ta začel veljati*

(Okvirni Sklep Sveta 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299, člena 4a in 8(2))

2. *Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami — Razlogi za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje — Nalog, izdan zaradi izvršitve kazni, ki je bila izrečena v odsotnosti — Izvršitev, pogojena z zahtevo, da je odločba, izdana v odsotnosti, lahko predmet nadzora v odreditveni državi članici — Nezdržljivost*

(Okvirni Sklep Sveta 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299, člen 4a(1))

3. *Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami — Razlogi za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje — Nalog, izdan zaradi izvršitve kazni, ki je bila izrečena v odsotnosti — Obveznost predaje v okoliščinah, ki so določene v členu 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584 — Kršitev pravice do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja — Kršitev pravice do obrambe — Neobstoje*

(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 47 in 48(2); Okvirni Sklep Sveta 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299, člen 4a(1))

4. *Temeljne pravice — Listina Evropske unije o temeljnih pravicah — Raven varstva — Temeljne pravice, zagotovljene z ustavo države članice — Evropski nalog za prijetje, izdan zaradi izvršitve kazni, ki je bila izrečena v odsotnosti — Možnost države članice, da s sklicevanjem na pošteno sojenje in pravico do obrambe, ki sta zagotovljena z njeno ustavo, predajo pogoji z zahtevo, da je obsodba lahko predmet nadzora v odreditveni državi članici — Neobstoj*

(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 53; Okvirni Sklep Sveta 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299, člen 4a(1))

1. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 31 in 32.)

2. Člen 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, je treba razlagati tako, da nacionalnim pravosodnim organom v primerih, opredeljenih v tej določbi, prepoveduje pogojevati izvršitev evropskega naloga za prijetje, izdanega za izvršitev kazni, z zahtevo, da je obsodba, izrečena v odsotnosti, lahko predmet preizkusa v odreditveni državi članici.

Rešitev, ki jo je izbral zakonodajalec Unije – ki sestoji iz izčrpne določitve primerov, v katerih je treba šteti, da evropski nalog za prijetje, izdan zaradi izvršitve sodbe, izdane v odsotnosti, ne krši pravice do obrambe – ni skladna z ohranitvijo možnosti, da bi izvršitveni pravosodni organ to izvršitev pogojil z zahtevo, da je lahko zadevna obsodba predmet nadzora, da bi bila tako zagotovljena pravica zadevne osebe do obrambe.

(Glej točki 44 in 46 ter točko 1 izreka.)

3. Člen 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, ne krši niti pravice do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja niti pravice do obrambe, ki ju zagotavljata člena 47 in 48(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, in je torej skladen z zahtevami iz teh členov.

Namreč, čeprav je pravica obtoženca, da je osebno navzoč na sojenju, temeljni element pravice do poštenega sojenja, pa vseeno ta pravica ni absolutna. Obtoženec se ji lahko prostovoljno odpove, bodisi izrecno bodisi molče, pod pogojem, da je ta odpoved nedvoumna, podprta z minimalnimi jamstvi, ki ustrezajo njeni resnosti, in ne prizadene nobenega pomembnega javnega interesa. Konkretno kršitev pravice do poštenega sojenja ni podana, kljub temu da obtoženec ni bil osebno navzoč na sojenju, če je bil seznanjen z datumom in krajem sojenja ali ga je zastopal pravni zastopnik, ki ga je obtoženec za to pooblastil.

Poleg tega je namen poenotenja pogojev za izvršitev evropskih nalogov za prijetje – izdanih za izvršitev odločb, ki so bile izdane v postopku sojenja, na katerem zadevna oseba ni bila navzoča – ki je bilo uvedeno z Okvirnim sklepom 2009/299, v skladu z njegovim členom 1 okrepitev procesnih pravic oseb, zoper katere poteka kazenski postopek, in izboljšanje vzajemnega priznavanja sodnih odločb med državami članicami.

(Glej točke 49, 51, 53, 54 in točko 2 izreka.)

4. Člen 53 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da državi članici ne dopušča, da predajo osebe, ki je bila obsojena v odsotnosti, pogojuje s tem, da je obsodba lahko predmet preizkusa v odreditveni državi članici, zato da bi se izognila zoževanju pravice do poštenega sojenja in pravice do obrambe, ki sta zagotovljeni z njeno ustavo.

Z drugačno razlago člena 53 Listine bi bilo namreč ogroženo načelo primarnosti prava Unije, ker bi država članica lahko preprečila uporabo aktov prava Unije, ki bi bili povsem skladni z Listino, zato ker v njih ne bi bile spoštovane temeljne pravice, ki so zagotovljene z ustavo te države.

Ni sporno, da člen 53 Listine potrjuje, da če je treba v skladu z aktom Unije za njegovo izvajanje sprejeti nacionalne ukrepe, nacionalni organi in sodišča načeloma lahko uporabijo nacionalne standarde varstva temeljnih pravic, pod pogojem, da se s to uporabo ne posega v raven varstva, ki je zagotovljena z Listino, kot jo razlaga Sodišče, niti v primarnost, enotnost in učinkovitost prava Unije. Vendar člen 4a(1) Okvirnega sklepa 2002/584 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, državam članicam ne dopušča možnosti, da zavrnejo izvršitev evropskega naloga za prijetje, če za zadevno osebo velja kateri od štirih primerov, ki so naštet v tej določbi.

Z dopustitvijo državam članicam, da se sklicujejo na člen 53 Listine in predajo v odsotnosti obsojene osebe pogojijo z zahtevo – ki ni določena v Okvirnem sklepu 2009/299 – da je obsodba lahko predmet preizkusa v odreditveni državi članici, da bi se tako izognile zoževanju pravice do poštenega sojenja in pravice do obrambe, ki sta zagotovljeni z ustavo izvršitvene države članice, bi bili z zanikanjem enotnosti ravni varstva temeljnih pravic, ki je določeno v tem okvirnem sklepu, ogroženi načeli medsebojnega zaupanja in priznavanja, ki naj bi bili s tem okvirnim sklepom okrepljeni, in bi bila torej ogrožena učinkovitost tega okvirnega sklepa.

(Glej točke 58, 60, 61, 63, 64 in točko 3 izreka.)